

KURJER LITEWSKI

w WILNIE we SRODĘ DNIA 29 WRZESNIA V. S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Gazeta petersburska, *Poczta Północna*, do-
 si z Petersburga pod 18 września: „W ro-
 cznicę koronacji Najjaśniejszego Cesarza Je-
 gomości, dnia 15 t. m., w tutejszym *Kazań-
 skim* kościele, odprawiła się msza s., a potem
 śpiewczynné modły do Najwyższego Pana,
 w obecności Cesarzowej Jéymosci, *Maryi Fe-
 derowny*. Wyżsi Urzędnicy dworu i inné zna-
 mitsze osoby także się na nabożeństwie
 znajdowały. Wieczorem miasto oświeconé
 było...

Ostatniego czwartku, d. 16 t. m., Ce-
 sarska Akademia sztuk, otrzymała wyso-
 zaszczyt, bydz odwiedzoną przez N. Cesa-
 rową Jeymosć *Maryą* i W. Xieźniczkę *An-
 Najjasniejsza* Pani, nie tylko łaskawie po-
 alała wszystkie, ukazywané sobie roboty
 zniow, ale, na znak swojego ukontentowa-
 a, dwie sztuki dla siebie wybrać raczyła. Na
 zanie zaś Najwyższej uprzejmosci swo-
 raczyła darować dla Akademii własnych
 rudnien owoc, medal złoty, Cesarzowi Jego-
 sici poświęcony. Na tym medalu daje się
 dzieć wizerunek Jego Cesarskiej Mości,
 napisem; (z) B. Ł. ALEXANDER I CES-
 ARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYT;
 Na stronie odwrotnéj, pedestał ze znakami
 dostojności Monarszég, a nad nim trójkąt,
 którym wszystko widzącý oko Opatrzności
 promieniach; u góry napis: *Wybawiciel
 Narodów*. Na pedestale: *ALEXANDROWI
 BŁOGOSŁAWIONEMU*. Na stopniach pedestału
 trzy wieńce: laurowy, oliwny i dębowy.
 U spodu napis: *19 marca 1814 r.* oraz imię
 Najjasniejszég Pani: *MARTA M.* Cesarzowá
 Jeymosć medal ten złożyła na stole w sali
 konferencyj.

Nowgorodzki Wice-Gubernator, Radca sta-
 nu, *Murawjew*, mianowany został gubernato-
 rem cywilnym tamże. — Assesor kolegijalny
Kzję Palawanow, mianowany jest Radcą nad-
 wornym.

Na tegorocznym jarmarku w *Makarjewie*,
 dla kupca jarostawskiego *Szczepienkowa*, lo-
 tem dostało się umieszcic swój handel, w no-
 wo wystawionéj linii sklepów, *fruktowá* na-
 zwanéj, w miejscu náydogodniéjszém pod
 nr. 1. Uradowany z tak szczęśliwego losu po-
 święcił na rzecz inwalidów z wojny francuzkiéj
 1000 r. Na tymże jarmarku, podpótkownik,
Xiażę Szachowski, równie na rzecz inwali-
 dów dawał spektakl, z którego zebrano 1611
 r. Pieniądze te, złożone u JW. Gubernatora
 cywilnego gubernii *niżgorodzkiej*, przyłączo-
 né zostają do kapitału inwalidów, zlokowane-

go w Izbie powszechnéj opieki pomienionej
 gubernii.

W *Jeorgiewsku* z okoliczności odebra-
 néj wiadomości o zajęciu stolicy francuzkiéj
 przez woyska sprzymierzoné, i wzięciu przez
Anglików nieprzyjaciela świata i spokojności
 narodów, odprawiané nabożeństwo i obchod,
 nie tylko powszechną tam przyniosły radość,
 ale też widoczne na *Azyatach* sprawiły wrażenie.

Ostatni numer gazety senackiég, z d. 11
 wrzesnia, umiescił następującé

O s w i a d c z e n i é ,

*Zawarte między Dworami Rossyjskim i Por-
 tugalskim, względem przedłużenia
 handlowego traktatu.*

Gdy zamierzony czas, w deklaracyi pod-
 pisaney w *Sankt - Petersburgu* 10 c z e r w c a
 (29 maja) 1812 roku, między dworami
Rossyjskim i Portugalskim, w celu przedłu-
 żenia postanowień traktatu handlowego, dnia
 26 grudnia 1798 roku do 12 czerwca 1815 ro-
 ku, wkrótce upływie, a okoliczności, w ja-
 kich się znajdowała i jeszcze znajduje *Europa*,
 nie pozwalają zatrudnić się teraz rozporządze-
 miami, jakichby wymagało ułożenie nowego tra-
 ktatu handlowego; wysokie, układające się stro-
 ny zgodziły się, przedłużyć jeszcze na rok, a
 mianowicie do 17 czerwca 1816 roku posta-
 nowienia traktatu, zawartego dnia 26 grudnia
 1798 roku.

Skutkiem czego, Najjaśniejszy Cesarz Je-
 gomość *Wszeh Rossyy* i Xiążę Jęgomość Re-
 jent *Portugalski*, wzajemnie się obowiązują i
 przyrzekaiają do skutku przywiesdz, zachowy-
 wać i wypełniać, do dnia 17 czerwca, wszy-
 stkie punkta postanowień handlowego traktatu
 26 grudnia 1798 roku, jakby oné były tu wpi-
 sane, co do słowa, wyjawszy następującą od-
 mianę, uczynioną w szóstym artykule, wspo-
 mnionego traktatu.

Ze względu na powiększenie poszlin, przez
 ostatnią taryfę, na wchodzące do *Rossyi* wina,
 ustanowionych, zgodzono się w proporcya do
 naznaczonych przez pomienioną taryfę poszlin,
 iżby [wino pochodzące z *Portugalii*, wysp
Madery i *Azorskich*, od których, na mocy szó-
 stego artykułu rzeczzonego traktatu pobierano
 tylko po cztery ruble pięćdziesiąt kopiejek, o-
 płaty od wprowadzenia beczki, albo oksefta
 szescioankarowego, pobierać po dwadzieścia
 rubli od takieyże beczki lub okseftu, przez czas
 trwania niniejszego postanowienia; ale, jeżeliby
 przed jego upłynieniem, opłata takowa od wina

została zmniejszoną na rzecz jakiego narodu, wtedy również i od win portugalskich wysp *Madery* i *Azorskich*, w stosownej proporcji zmniejszy się na $\frac{1}{2}$, stosownie do postanowienia szóstego artykułu wspomnianego handlowego traktatu, jakoteż stosownie do postanowień wyżej tu wymienionych. Samo z siebie wypada, że zmniejszenie takowej opłaty, co do win przerezeczonych, wtedy tylko czynioną má być, kiedy one przywiezione będą na okrętach rosyjskich, albo, portugalskich, i kiedy pochodzenie i właścicielstwo ich dowiedzione zostanie świadectwami, jakich się w artykule wyżej wspomnianym wymaga.

Niniejsze postanowienie moc swoją mieć będzie tylko w przeciągu wyżej oznaczonego terminu; akt zaś niniejszy, skutek swój mieć zacznie od dnia jego podpisania; a niżej podpisani obiecują i zaręczają imieniem Monarchów swoich, zupełne i dostateczne spełnienie wszystkiego, co w niem postanowiono.

Dla wiary czego, niżej podpisani, należyty sposobem do tego umocowani, niniejsze oświadczenie, podpisaliśmy i przyłożyliśmy pieczęcie herbowe naszych. Działo się w *Wiedniu* dnia 28 marca 1815 roku,

podpisali:

Hrabia Karol Nesselrode.
(M. P.)

Antonio de Saldanha de Gama (M. P.)

Korrespondent Warszawski umieścił z Warszawy pod dniem 30 września: „Dnia 15 bieżącego miesiąca, obchodzono tu uroczystość koronacji Najjaśniejszego Cesarza wszech Rosyji, Króla Polskiego ALEXANDRA I. O godzinie 10tej przed południem; władze Krajowe zgromadziły się na pokojach w zamku; z kąd, o godzinie w pół do 11tej udały się do kaplicy obrządku greckiego, tamże będącej.

O godzinie 11tej też władze przeszły gankami do Kościoła Katedralnego Sgo *Jana* na nabożeństwo, po którym uroczyste *Te Deum*, przy odgłosie 101 wystrzałów z dział, przez celebrującego Biskupa, zaintonowane było.

O godzinie wpół do 12tej po południu, danym był w salach zamkowych obiad za szczególnymi zapraszającymi biletami, w czasie którego, przy spełnianiu toastów, podobnie 101 wystrzałów z dział powtórzonymi zostały. Wieczorem oświecone było miasto, a szczególnie okazałe gmachy Rządowe. Teatr, w czasie widowiska, był także i luminowany. W dniu tym Polacy, łącznie z millionami rozlicznych ludów dwóch części świata, stali do Nieba gorliwe życzenia o pomyślność tego, który je wszystkie uszczęśliwia.

Wilno, dnia 25 września

(Dokończenie Ogłoszenia Lekcyj w tuższym Uniwersytecie na rok szkolny od 2. września 1815, do 30 czerwca 1816)

III. Lekcje w Oddziale Nauk Moralnych i Politycznych.

Jan Henryk Abicht, Fil. D., Prof. P. Z., po wyłożeniu wstępu do csley Filozofii, i Psychologii, z książki przez siebie wydanej (Initia Philo-

sophiae proprie sic dictae) dawać będzie: 1) Logikę, czyli, Dyalektykę; 2) Filozofiją praktyczną powszechną, przez godzin 9 na tydzień.

Symon Malewski, Fil. i Prawa cywiln. D., Dziekan oddziału, Prawa natury i narodów Prof. P. Z., przez pół siódmych godzin na tydzień, dawać będzie swę lekcyę, podług *Achenwalla* i *Strognowskiego*.

Aloizy Kapelli, Fil. i O. P. D., Prawa cywilnego i kryminalnego znaczniejszych dawnych i terażniejszych narodów, tudzież Prawa Kanoniczne go Prof. P. Z., będzie dawał: 1) podług *Heynekyusza* zasady prawa cywilnego z wiadomościami do historii i literatury prawa potrzebnemi; przez 3 godziny w tygodniu, 2) podług rozkładu *Meystera* o występkach i karach, 3 godzin na tydzień; 3) Instytucye Prawa Kanonicznego podług *J. W. Grawiny*, przez 2 godziny na tydzień.

Jan Czerniawski, Fil. D., Języka, Literatury i Historji Rossyjskiej. Prof. P. Z., dawać będzie Historją Rossyjską, 2 godz. na tydz.

Jan Znosko, Fil. D., Król. Tow. Warszaw. Przyj. nauk Człon., Kons. Nadw., Sekret. Uniwer., Ekonomii polityczney Prof. P. N., godz 4 na tydz. będzie dawał: 1) Ekonomiją polityczną ściśle związtą; 2) Naukę o dochodach publicznych, podług wydanego przez siebie *krótkiego zbioru* tej nauki.

Grzegorz Kłagiewicz, Fil. i Teol. D., Kanon. Ksien., Teologii dogmatyczney i Historji Kościelney Prof. P. Z., przez pół piąty godziny na tydz. będzie dawał Teologiją, a przez 2 godz. na tydz. Historją kościelną.

Jan Kanty Chodani, Teol. D., Teologii moralney i Pasterskiej Prof. P. Z.; dawać będzie kurs swoich lekcyi przez 6 godzin na tydz.

Symon Feliks Zukowski, Adjunkt Uniwer., 2 godz. na tydz. dawać będzie lekcyę języka Hebrajskiego.

Michał Bobrowski, Fil. i Teol. Magister, 4 godz. na tydzień dawać będzie lekcyę Pisma świętego.

Ignacy Daniłowicz, Prawa cywilnego magister, 2 godz. na tydz. dawać będzie Prawo Cywilne Krajo-
we.

Joachim Leleweł, Król. Tow. Warsz. Przyj. nauk Członek, przez 4 godz. na tydz., dawszy z dzieła przez siebie nowo wydane go, do słuchania i uczenia się Historji przygotowanie, wyłoży potem Historją powszechną dziejów ludzkich.

IV. Lekcje w Oddziale nauk Literatury i sztuk wyzwolonych.

Godfryd Ernest Grodeck, Fil. D., Król. Tow. nauk Gietyng. Korresp., Języka i Literatury Greckiej i Łacińskiej. Prof. P. Z., będzie dawał 4 godzin w tygodniu tłumaczenie *Odyssei*; 2 godz. na tydz. Filologiją czyli naukę starożytności, ogólnie i w szczegółach uważanej; oddzielnie potem o Grammatyce ogólney do języków greckiego i łacińskiego stosowanej, o Krytyce i sztuce tłumaczenia, czyli Hermeneutyce. W szkole łacińskiej, 4 godz. w tygodniu wykład będzie listy *Horacyusza* i *księgi Cyceroni* pod tytułem *Brutus*; 2 godz. na tydz. o starożytnościach rzymskich i historją Literatury Rzymskiej. Nado 3 razy na tydz. przewodniczyć będzie ćwiczeniom filologicznym tak w tłumaczeniu starożytnych autorów, jak w pisaniu i rozprawianiu polaczinie.

Jan Czerniawski, Fil. D. Języka, Literatury i Historji Rossyjskiej Prof. P. Z., będzie dawał Grammatykę i Literaturę Rossyjską 6 godz. na tydz.

Józef Säunders, Cesar. Akad. sztuk Peterzb. i Król. Stokolm Członek, Sztyccharstwa, Literatury sztuk pięknych i Literatury Angielskiej Prof. P. Z., dawać będzie: 1) 3 godz. na tydzień, historją sztuk pięknych u dawnych, jakoto: *Indyan*, *Hebrajczyków*, *Egipcyan*, *Persów*, *Etrusków*, *Greków*, i *Rzymian*; o ich potem odrodzeniu się we *Włoszech* i szkołach sławniejszych, nakoniec o ich stanie w państwach dzisiejszych; 2) 3 godz. na tydz. kurs Literatury Angielskiej; 3) Codzień, prócz dni niedzielnych i świątecznych, od godziny 8 do południa przewodniczyć będzie ćwiczeniom sztuki sztycharskiej.

Aloizy Kapelli, Fil. i Ob. P. D., Oddziału tego Dziekan, Prawa cywil. i Kanon. jakoteż języka i Literatury Włoskiej Prof. P. Z., 2 godz. na tydz. dawać będzie Literaturę włoską.

Jan Rinabel, Nadw. Kons., języka i Literatury

ty Francuzkiewy Prof. P. N., lekcye swoje dawać będzie przez 4 godziny w każdym tygodniu.

Jan Rustem, Nadw. Kons., Rysunków Prof. P. N., codziennie przez 2 godziny dawać będzie prawidła tej sztuki.

Symon Felix Zukowski, Adjunkt Uniwers., 3 godz. na tydz. dawać będzie Grammatykę języka greckiego, z tłumaczeniem wypisów Jakoba, wyjątków z *Lucyana* i Antologii greckiej *Jurkowskiego*; także starożytności greckie, mianowicie ateńskie.

Andrzej Lewicki, Fil. D., Adjunkt Uniwers., 3 godz. na tydz., tłumaczyć będzie 6 pierwszych ksiąg *Eneidy* *Wirgiliusza* i *Xęgę* *Cycerona* pod tytułem *Mówca*, oraz, zaprawić do pisania polacinie i pięknego tłumaczenia autorów łacińskich.

Benjamin Haustejn, Adjunkt Uniwers., 3 godz. na tydz. dawać będzie język niemiecki; a 3 godz. na tydz. początki języka angielskiego.

Leon Borowski, przez 4 godz. na tydz. będzie wykladał *Estetykę* i teorię Poezyi i Wymowy, podług *Eschenburga*. Doskonającym się w sztuce pisania popoiska przewodniczyć nie omieszka.

Kazimierz Gelski, Sztuk wyzwol. Magister. 3 godz. na tydzień dawać będzie początki Skulptury i doskonającym się w tej sztuce przewodniczyć będzie.

Jan Dawid Holland, 3 godziny na tydzień dawać będzie lekcye muzyki.

Wyznaczeni nsuczyciele uczyć będą sztuk gimnastycznych tańców i fechtowania.

Biblioteka Akademicka otwierana będzie codziennie, wyjąwszy niedziele i święta, od godziny 3 do 5 po południu. Nad czem mają dozór *Godfr. Ern. Grodeck* Prefekt Biblioteki, oraz pomocnicy, *Kazimierz Kontrym* Nadw. Kons. i *Symon Felix Zukowski*, Adjunkci Uniwersytetu.

Kurs Wileński na assygnaty: Rubel srebrny 4 r. k. 39; dukat 15 r. 4 k.; imperyal 43 r.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA

Gazeta *Korrespondenta hamburskiego* zawiera z *Paryża*, pod d. 12 września: „Mówią, iż *Fouché* wysłany będzie, jako poseł nasz, do *Aмерыki* albo *Konstantynopola*. — Francuzi nazywają teraz *Ludwika XVIII: l'Inévitable* (niezbędny). — Niektórzy Posłowie cudzoziemscy wyjadą stąd za kilka tygodni. — Sławny snycerz *Canova*, który tu przybył, miał poruczenie od Papieża, dopomnieć się o wzorowe dzieła sztuk, które dawniej z *Rzymu* wyprowadzono. Ale Ministrowie cudzoziemscy poruczenie jego ozięble przyjęli: gdyż zbiory te przez oddzielną konwencyą dla *Francyi* odstapione zostały. — Mówią, że jeneralny Dyrektor poczt, *Hrabia Bèugnoł*, także oddalony będzie. — Utrzymują, że *Apollin belwederski* przeznaczony jest w podarku dla *Xięcia Rejenta*.

Dziewięć departamentów francuzkich, a mianowicie: *Alp dolnych*, *Herault*, *Korsyka*, *la Creuse*, *Indre*, *Loire*, *Moyenne*, *Montblanc* i *Vaucluse* nie zwotały jeszcze kolegów obierczych. *Lord Cathcart* opuścił *Paryż* d. 8 t. m. — Pani *Maret*, małżonka dawniyszego *Xięcia Bassano*, przybyła do *Paryża*, w celu wyjednania wolności dla męża swego; niczego jednak nieotrzymała, tylko pasport do *Austryi*, i już wyjechała do miejsca nowego dla siebie przeznaczenia. — Gazeta *Quotidienne*, pisząc o buncie załogi strasburskiéy, używa następujących wyrazów: „Bunt ten jest w rodzaju swoim nadzwyczajny, i zasługuje na uwagę myślicy: gdyż nosi cechę zupełnego umiarkowania, przystoyności i godności &c.” — Dzień

18 października obchodzony tu będzie przez sprzymierzonych na *Montmartre*.

Paryż d. 13 września Akkredytowany przy Cesarzu austryackim korpus dyplomatyczny towarzyszyć będzie N. Panu do *Medyolanu*; a ze strony duńskiej towarzyszyć mu będzie *Hrabia Chryzostom Bernstorff*. — *Monitor* zawiera, co następuje: „Upoważnieni jesteśmy, oświadczyć niniejszém, że mniemany list, który w roku przeszłym od *Xięcia Jmci Otrante* do *Monsieur* addressowany, a z gazet angielskich w niektórych tuteyszych był umieszczony, nigdy do rąk Jego Królewiczowskiej Mosci nie doszedł. „ (ob. niżej) — Jenerał *Mouton* (*Hrabia Lobau*), który w bitwie pod *Waterloo* w niewolę był wzięty, w *Akwizgranie* używa kapieli. — Miasto *Lyon*, uwolnione zostało przez Jenerała *Bubna* od kontrybucyi z milionów, które tenże Jenerał na to miasto był nałożył. — Mówią, że wyście stąd gwardy pruskich nastąpi około połowy przyszłego miesiąca. — Ogłoszono przez Ministerjum wojenne, że Jenerałowie i Półkownicy, którzy się do innych miejsc, a nie do tych, które im przeznaczone były, udali, uważani bydź mają za uwolnionych ze służby. — Chociaż utrzymują, pisze *Journal des Debats*, że *Murat* aresztowany jest w *Korsyce*, zdaje się jednak, iż możemy zapewnić, że się on już użony swojej w *Austryi* znajduje. — Dla zabezpieczenia wydarzającym się kłótniom, zamknięją *Palais Royal* już o godzinie 8 wieczorem. — Na obadwa mniemane raporta *Fouszého*, wyszła teraz odpowiedź, która zbija zawarte w nich obelgi. Odpowiedź tę przypisują niektórym ministróm, o czém jednak zapewnić nie można. — Z powodu bitew, które dotąd zachodziły między oficerami francuzkimi, a oficerami wojsk sprzymierzonych, załoga tuteysza kawalerją znacznie powiększona została. — Anglicy osadzają teraz *Montmartre* liczną artyleryją.

Wojsko rossyyskie, którego rewija odbyła się pod *Vertus*, wynosi do 170,000 ludzi. Po rewii natychmiast udało się wiele korpusów napowrót.

Mówią teraz, że *Austryacy* osadzą *Strasburg*, *Prusaćy Metz*, Anglicy *Dunkierkę*, *Hannoweranie* i *Niderlandczycy Lille*, *Niderlandczycy Valenciennes*, *Condé &c.* — Radzca stanu *Decaze* mianowany jest namiestnikiem politycy w *Bordeaux*. — Względem cofnienia się wojsk hiszpańskich, zawartą została w *Perpignan* oddzielną konwencyą między *Xięciem Angouleme* i Jenerałem *Castannos*.

Korpus Jenerała *Tauenzien* wszedł do *Bretanii*, stosownie do konwencyi między rządem królewskim, a sprzymierzonymi zawartéy. Gazety tuteysze piszą, że *Xiążę Angouleme* obowiązał się przez tajemny warunek konwencyi zawartéy w *Perpignan*, wypłacenia dla *Hiszpanii* 30,000,000.

W gazecie berlińskiej czytamy, z *Paryża*, pod d. 16 września: „Gazeta urzędowa zawiera rozrządzenia Królewskie, z d. 10 t. m.

względem żandarmeryi: ma ona składać na przyszłość 8 inspekcyi, każda z 3 legiy. Pierwsza legija pełni służbę w departamencie *Sekwany* (Paryż) w podrózach królewskich, na polowaniu, i w rezydencyach. Cała żandarmerya wynosi 18,010 ludzi; dzieli się na żandarmeryą konną i pieszą; pierwsza na 1550 brygad (po 8 ludzi); druga 620 brygad (także po 8 ludzi). Jenerałni Inspektorowie nie są jeszcze mianowani.

Pierwszém zatrudnieniem Izb będzie wotowanie na podziękowanie, dla Xięcia *Angouleme*, za ważną usługę, którą uczynił dla kraju w prowincyach południowych. — Obostrzone zostały rozkazy, iżby żaden wojskowy francuzki, jakiegobądź stopnia, bez oznajmienia się i wyraźnego pozwolenia, w Paryżu nie bawił, a żaden oficer nie ukazywał się bez munduru.

Dnia 23, w obecności Monarchów sprzymierzonych ma się odbyć rewija wojsk bawarskich, na równinach *Joigny*, w *Szampanii*. Potem nastąpi rewija wojsk austriackich pod *Dijonem*. Po czém uda się Cesarz Austriacki do *Lyonu*, a ztamtąd do *Medyolanu*. N. Cesarz Rosyjski zabawi się jeszcze kilka dni w *Stutgardzie*, nim się uda do *Berlina* i *Warszawy*.

N. Cesarz Rosyjski przybył d. 13 wieczorem, z *Vertus* do *Paryża*. — D. 15 NN. Cesarz Austriacki i Król Pruski odwiedzili *Ludwika XVIII*. Tegoż dnia przyjmował N. Pan Xięcia następcę tronu bawarskiego. Król pracuje codziennie z Xięciem *Talleyrandem* w gabinecie swoim. — Przed niejakim czasem rozeszła się pogłoska, że *Fouché*, z ministerjum niezawodnie oddalony będzie, za to, że wyraźnie oświadczył, iż tylko 10 departamentów Królowi jest przychylnych.

Marszałek *Suchet* spodziewany jest w *Paryżu*. — Xiążę *Gudinot* bawi u Jenerała *Langéron*, i przeprowadzał N. Cesarza Rosyjskiego do *Vertus*. — *Cambacères* sprzedał piękny swój pałac Xiężnie *Orleanu*, a należną mu summę ze sprzedaży, skarbowi Królewskiemu darował.

Dnia 12go, 100 pruskich ułanów *Nantes* osadziło — 7-800 ludzi przedniej straży 6go korpusu pruskiego weszło po nich do tego miasta i okolic jego. Dowodzący Jenerał, Hrabia *Tauenzien* wchodząc wydał odezwę, do mieszkańców departamentów *Loary*, *Ille* i *Vilaine*, *Morbihan*, &c. w której wyrażono: „ Nie przychodzimy do was, jako nieprzyjaciele. Konwencya między Królem, Panem moim, a N. Królem Jmcią Chrześcijańskim, przeznaczą nam pobyt w departamentach pomienionych. Zostawajcie spokojnymi we wsiach i miastach waszych. Nikt tak nie poważa ślachteney i bohaterskiej wierności waszey dla Króla, jak wojsko pruskie. Spuście się na mnie; utrzymam najściślejszą i najlepszą karność wojskową. Administracya wewnętrzna zostaje w waszym ręku. Wasze familie, wasze majątki, szanowane będą; macie się tylko starać o mieszkanie i utrzymanie dla wojsk moich. W każdym nieporozumieniu, jakieby zayśdź mogło, udawajcie się do mnie. Niewinnemu sprawiedliwość, a winnemu kara do mierzone będą. Mieszkańcy *Bretanii*, polegám na was. Okazcie życzliwość waszą, a tym spo-

sobem użycie ciężarów swoim. Ile miłz dla mnie będzie widzieć zgodę i spokojność, tylz boleśnym byłoby słyszeć o złem postępowaniu waszém z żołnierzami. Atoli będę nieublaganym; interes żołnierzy i mieszkańców wkłada na mnie ten obowiązek.

Wojska pruskie w okolicach *St. Quentin* i *La Fère* w ciągłym są poruszeniu, i zmieniają kwatery swoje co 8 dni. — W *Rhetel* rozeszła się pogłoska, że w blizkiej wiosce zamordowano 4 żołnierzy pruskich. Natychmiast wyruszyła tam załoga, dla domierzenia krwawey zemsty. Mer wioski okazał fałsz tey pogłoski, a *Prussacy* powrócili spokojnie. — Austriacy cztery już razy, ale daremnie, usiłowali, zająć port *Tuloński*. — Siódmy tom *Cenzora*, którego wydawanie zabronione było, zawiera pismo Francuzka jednego (*P. Manuel*) do Króla. Pismo to jest bardzo śmiałe, i z tego rodzaju, iż go wydawać nie należy. Jednakże wyszła odpowiedź na nie. Krąży także pismo pod tytułem: „ *O konieczney potrzebie zwrócenia majątków emigrantóm.* „

Oto są listy Ministra *Fouché*, (o których w przeszłym wspomnieliśmy numerze) do *Monsieur*, brata Królewskiego i do *Bonaparte*go pisaney; słowne ich tłumaczenie jest następujące:

Kopija listu Xięcia *Otrante* do *Monsieur*, brata Królewskiego.

Monseigneur! „ Pragnąłem Cesarzowi *Napoléonowi*, którego byłem Ministrem przez lat 9, ostatnią usługę uczynić. Oszczędziłem za rzecz koniecznie potrzebną, udzielić pisma moje *Waszemu* *Królewicowskiemu* *Mości*, które mam zamiar mu odstąpić. Jego interes nie może być dla mnie obcym: gdy zwrócił na siebie wspaniałomyślnę polowanie Monarchów, którzy go zwyciężyli. Lecz największym interessem dla *Francyi* i dla całej *Europy*, jest to, czemu wszystko poświęcić potrzeba, to jest, pokój ludów i Mocarstw, po tylu wstrząśnieniach i klęskach. Ale ten pokój, nawet na stałych zasadach wsparthy, nie byłby nigdy dostatecznie zapewniony, nigdy by go bez przerwy nie używano, dopóki by Cesarz *Napoléon* na wyspie *Elbie* zostawał. Na tey skale byłby *Napoléon* dla *Włoch* i dla *Francyi* tém, czém jest *Wenezwiasz* dla *Neapolu*. Uważam tylko *Amerykę* i *Zjednoczone Stany*, jako miejsce, w którym *Napoléon* przebywać może, bez ich wstrząśnienia.

Kopija listu Xięcia *Otranto*, do Cesarza *Napoléona* dnia, 23 kwietnia 1814.

„ Najjaśniejszy Panie! Gdy cię *Francya* i część *Europy* za Pana uznały, ośmielałem się nieraz dać ci usłyszeć głos prawdy. Teraz, gdy jestem nieszczęśliwy, bardziej się obawiam, niż kiedy, obrzązić Cię wyrazem szczerości. Ale Ci tę szczerość winien, która Ci jest pożyteczną, a nawet potrzebną. Przyjąłeś na mieszkanie wyspę *Elbę* i panowanie nad nią. Na wszystko, co o tey panowaniu i o tey wyspie mówią, czyjne nadstawiam ucho. Zdaje mi się, iż obowiązkiem moim jest zapewnić Cię, że położenie tey wyspy w *Europie*, twemu położeniu nie odpowiada, i że tytuł *Panującego* nad kilką włokami ziemi, jest dla tego przystoi, który niezmiernie wielkie Państwo posiadał. Upraszam Cię, abyś się nad temi dwiema uwagami zastanowił; a poznasz, jak obie są grantowne. *Wyspa Elba* leży dość bliz-

sko Afryki, Grecyi, i Hiszpanii; styka się prawie z brzegami Włoch i Francyi. Potrzeba tylko wiatru i feluki dla dostania się do krajow, wystawionych na pruszenia, wypadki i rewolucye. Zjemy w czasach, w których nic niema trwałego. Przy obecnej skłonności narodów do zmian, taki jenuusz, jak jest twój, będzie dawać Mocarstwom ustawiczną pobudkę do obawy i podeyrzenia. Uznają Cię za winnego, choćbyś był i niewinnym; a nawet choćbyś był niewinnym, zrzadzisz wiele zlego; albowiem obawa jest wielkiem nieszczęściem dla rządów i narodów. Król Francyi panujący, zechce tylko panować sprawiedliwością, lecz Ty wiesz, jak wielą namiętnościami tron jest otoczony, jak wiele nienawiść zdoła, gdy potwarz forbami prawdy upiękrzy. Tytuły któreś zatrzymał, będą ci w każdej chwili przypominać, coś uracił, a za tem będą serce twoje w każdej chwili nowym żalem dręczyć; te tytuły nie będą w oczach twoich pozostałą częścią, ale raczej próżnym przypomieniem znikłej wielkości. Co większa, zamiast oznaczenia winney Ci części, wystawiać Cię będą na coraz większe niebezpieczeństwa. Obwinia Cię, że dla tego te tytuły chcesz zatrzymać, ponieważ od swych pretensy odstąpić niechcesz. Powiedzą, że skata Elby jest punktem, na którym drak oprzesz i świat na nowo poruszyć zechcesz. Wierz mi, Najjasniejszy Panie, iż Ci wszystko mówię, co myślę. Byłoby dla Ciebie rzeczą chlubniejszą i bardziej pocieszającą, żyć nadal jako Kosmopolita; a od tej chwili stałoby się dla takiego Męża, jak Ty, najprawniejszym i najprzystojniejszym przysługiem, wolne państwo Amerykańskie. Tam zaczniesz na nowo być twój, pomiędzy temi nowemi ludami; tam żyć będziesz w opiece nietykalnych praw równości, które oyczyzna Franklina, Waszyngtona, Jeffersona, wszystkim bez różnicy zapewnia. Dowiedziesz tym ludom, że gdybyś był w posród nich się urodził, czułbyś miłość i wynurzał się, tak, jak oni, że byłbyś wyższy cenit ich wolność i cnoty, niż panowanie nad światem. Jestem &c. (podpisano) *Xiążę Orante.*

N I E M C Y.

Donosimy z gaz. wied. *Oestr. Beob.*, Dzień 11 września, jako dzień imienin N. Cesarza Jmci wszech Rossyy, uroczyste był obchodzony w *Baden*, w obecności N. Cesarzowej Jeymość Rossyjskiej, i wysokiego Jéy pokrewieństwa. Przed południem w zamku odprawiła się msza uroczysta obrzędem greckim; był wielki obiad u dworu; wieczorem dom, w którym mieszka poseł rossyjski, wspaniale i góstownie był oświetlony; pod orłem cesarstwa następujący przezroczysty umieszczony był napis: *pAcis LEX justA vInCit custoDE victoRioso.*

W. X. J. *Konstanty* d. 13 wrześ. do *Frankfortu* przybył.

Do *Hamburga* poczta szwedzka z dnia 9 wrześ. nie przyszła: a tak nic pewnego nie mają tam o rozgłoszoney śmierci Króla szwedzkiego.

Gazeta berlińska zawiera z *Akwizgranu* (*Aachen*) pod d. 17 września: „Wiadomo z dobrego źródła, że nowy traktat między Mocarstwami sprzymierzonymi i Francją zawiera następujące warunki: 1) Woyska sprzymierzonego 200,000 ludzi mają zostawać we Francyi, i kosztem jey utrzymywane i opłacane będą. 2) Francya wypłaci w przeznaczonych terminach kontrybucyą 1,200 milionów franków. 3) Wiele twierdz francuzkich osadzone będą woyskiem sprzymierzonym. 4) Całość Francyi, jak była w roku 1790, jest zapewniona. Powiaty, które przez traktat paryzki 1814, na granicach belgickich, niemieckich i sabaudzkich z Francją połączone

były, i więcej 600,000 mieszkańców zawierają, zwrócone będą.

Dawniejsze fundusze pojezuickie w *Erfurcie* wynoszące więcej 100,000 talarów w kapitałach i ziemi, które pod rządem francuzkim zniesione zostały, a dochody z nich nie wiadomo do jakich kass wpłynęły, znowu na rozkaz K. J. Pruskiego przywrócone zostały, z przeznaczeniem, iż dochody z nich użyte bydź mają na utrzymywanie szkoły katolickiej i jey nauczycielów.

S Z W A Y C A R Y.

Pisze gaz. wied. *Oestr. Beob.*: Podług do niesień z *Berny*, *Maret* (*Xiążę Bassano*) ciągle się w mieście tém znajduje. Paryzkie gazety utrzymują, że on otrzymał pozwolenie osiąść w państwach austryackich, pod dozorem władz krajowych zostawać mając. Gazeta powszechna niemiecka dodaje, że już dla *Xiążę Bassano* minister austryacki w *Szwajcarach* pasporty otrzymał na jechanie do *Lintzu*, gdzie *Xiążę* ma wydać rewers, że spokojnie się zachowa, i prawom krajowym ulegać będzie. *PP. Thibaudau*, oyciec i syn, podobnież zezwolenie otrzymać mieli. Rząd szwajcarski odmówił pobytu w krajach związkowych dla podobnych osób; owszem niedawno generał *Hulina* i *Flahault* z orszakami *Xiążęny St. Leu*, przez władze krajowe ztamtąd wyprawiono.

W Y S P Y W S C H O D N I O I N D Y Y - K I E

Wyspa *Sumatra*, podług gazet w *Calcutta* wychodzących, zaburzona jest rewolucyą, która wzbudza obawę dla tamtejszych posiadłości angielskich. Utworzyła się tam sekta reformatorów, pod imieniem *Paddries*, którzy puszczają się na rabunek i kradzież, a pod pozorem rozkrzewienia wiary *Mahometa*, podbicie, przynajmniej spłodowanie, graniczących z niemi okolic, w zamiarze mieć się zdatni. Żądają oni od każdego człowieka, który w ręce im wpadnie, iżby został *Poothe*, t. i. czystym. Aby bydź czystym, trzeba nosić suknię białą; żadnego ubioru inney barwy, ani też ozdób ze złota lub srebra, a nakoniec ustawy *Alkoranu* zachowywać najsćisley, jakoto: pacierze, obmywanie się i umartwienia. Ale nie dość tego, żeby zostać *czystym*; potrzeba jeszcze złożyć daninę. Ta składa się z 5 dolarow, za każdego mieszkańca; 25, za każdego starszyney; a 100 i więcej, za każdego *Rajah*, czyli *Xiążę*. Niechący się poddać pod te zbawienne ustawy, tracą życie namieyscu, albo zaprzędani bywają w niewolę. Wiele okręgów wewnętrznych poddać się musiało. Mieszkańcy *Sumatry* nie opierają się zostać *czystymi*, ubierać się w szaty białe, i myć się po 5 razy na dzień; ale nie smakują w kontrybucyi wojenney, i w wielu miejscach woleli jąć się do oręża, aniżeli ją płacić.

Paddryesowie są w porozumieniu z niektórymi członkami dawniejszey cesarskiej rodziny, z *Munangkabow* (*Menangkabo*); a gdy rodzina ta, w nieszczęściu swoim nawet, doznaje pewnego uszanowania we wszystkich wewnętrznych częściach tej wyspy, opinia ta, że *Paddryssowie* w związku z nimi zostają, nader im jest dogodną. Zapewniają, iż oni mają dwa woyska: jedno ze 3000, drugie z 5000 ludzi złożone; że już podbili *Tegobleg*, czyli 13 kantonow; i że, odparci przez mieszkańców krainy *Battopees*, grozili im z większą do nich siłą po-

wrócić, i w pień wyciąć; t \acute{e} m sam \acute{e} m osada Patang w niechybn \acute{e} wpadłaby niebezpieczeństwo. Koloniści holenderscy prosili ju \acute{z} o pomoc; a porucznik Skardon z m \acute{o} cnym oddziałem zogo regimentu i działami, przy których znajduj \acute{a} się artylerzyści europejscy, wysłany został dla bronienia tey osady.

PANSTWO KOŚCIELNE.

D. 4 wrzes. Oyciec ś. znajdował się na tajnym konsystorzu, na którym wielu arcybiskupow i biskupow na osierociate stolice mianował. — W nocy z 4 na 5 w Rzymie dało się uczuć letkie trzęsienie ziemi, które blisko 2 sekund trwało.

KRÓLESTWO LOMBARDZKIE.

Czytamy w gaz. wied. Oester Beob.: „ F. M. L. Hrabia Nugent, d. 10 wrzes. przez Medyolan przejeżdżał, udając się do królestwa neapolitańskiego, gdzie ma objąć dowództwo woysk austriackich, na miejscu F. M. L. Barona Mohr. — C. K. Radca stanu, kaw. Dordi, intendent marchii, do Medyolanu przybył. — W liście z Wenecyi pod 11 wrzes. odbieramy: „ Handel, między Niemcami południowemi i Włochami przez Tyrol, dawną odzyskuje czynność. Gościńcami z Auszburgu do Innsbrucku, a z Innsbrucku do Roveredo i Werony, ustawicznie idą wozy kupieckie. Handel w prowincjach austriackich we Włoszech nieograniczon \acute{e} v prawie używa wolności. Wenecy \acute{a} , przez swój handel niegdyś tak bogate m \acute{a} sto, w szczęśliw \acute{e} m sw \acute{e} m położeniu, porcie wygodnym, bliskości ładu, powróci do swego dawnego kwitn \acute{a} cego stanu. Ankona, przez rząd papiezki za wolny port ogłoszona, stanie się nader znacząc \acute{e} m miejsc \acute{e} m dla handlu, osobliwie, jeżeli kupcy z różnych części krajow włoskich tam osiadać zaczną. „ — Od niej \acute{a} kiego czasu okr \acute{e} ty amerykańskie zawij \acute{a} ją do portow adryatyckiego morza, a rząd austriacki stara się wszelk \acute{a} dla nich dawać opiekę. Handel między stanami zjednoczonemi Ameryki p \acute{o} tnocney a portami tryesteńskim i weneckim wprost prowadzony, wielkie dla obu tych państw obiecuje korzyści.

KRÓLESTWO SARDYNSKIE.

Podług gaz. wied. Oestr. Beob., Królestwo Ichmość Sardyńscy po 15 września z Genuy do Turynu wyiechać mają. — Lord Bentinck na linijowym okr \acute{e} cie Boyne na krótki czas do Genuy przybył. — Xiażę Carignan w nocy z 8 na 9 do Turynu powrócił.

WIELKIE XIĘTWO TOSKANCKIE.

Podług gaz. wied. Oester. Beob. Listy z Livorny z pewnością uwiadami \acute{a} ją, że dnia 25 sierpnia Murat na Korsykę wylądował, i wiele rzeczy miał z sobą. — Podpółkownik Casanuova urzędow \acute{e} ju \acute{z} przysłał doniesienie o zajęciu d. 6 wrzes, rano, Porto Ferrajo, przez woyska toskańskie. Lud wielk \acute{a} okazuje radość z tey odmiany. Zatknięcie bandery toskańskiej w portach i twierdzach wystrzałami z dział, 101 razy, obchodzono. Okr \acute{e} ty angielskie i francuzkie przez tyleżkrotne wystrzały ze swojej strony odpowiedziały.

AMRYKA HISZPAŃSKA.

Pisze gaz. wied. Oester. Beob. „ Podług doniesień z Buenos-Ayres, pod 23 maja, przybył tam okr \acute{e} t angielski Orpheus, z urzędow \acute{a} wiadomości \acute{a} , że wyprawa z Kaduxu do Buenos-Ayres jest przeznaczona, i wkrótce podobno rozpocznie się blokada wszystkich wchodzących

tam i wypływających okr \acute{e} tow, angielskich nawet nie wwymuj \acute{a} c. Kupcy angielscy z pospiechem własność w bezpieczne unoszą miejsce; ale się bardzo zadziwi \acute{a} , gdy dowiedzą, że ta wyprawa w inn \acute{a} zupełnie udała się drog \acute{e} . — Jak znakomity handel Angiicy prowadzą z osadami hiszpańskimi w Ameryce, z tego się wyświeca, że ponad sam \acute{a} rzek \acute{a} Plata wyprzedano i na kredyt rozdano towarow wartosci 1,600,000 f. s.

AKTA KONGRESSU WIEDENSKIEGO.

(z Gazety petersburskiej, le Conservateur Impartial — Ciąg dalszy.)

Sprawy Szw \acute{a} yc \acute{a} r.

Całość dziewiętnastu kantonow.

74. Całość 19tu kantonow, tak, jak on \acute{e} skł \acute{a} dały ciało polityczne, od czasu konwencyi, d. 29 grudnia, 1813, uznaje się za zasadę systematu szwajcarskiego.

Przyłączenie trzech nowych kantonow.

75. Walezy \acute{a} , terytoryum Genewskie, Xięztwo Neuchatelskie, przyłączaj \acute{a} się do Szwajcaryi, i stanowiąc \acute{e} będą trzy nowe kantony Dolina Dappes, czyli część kantonu Watlandyi (Vaud), dla nieyże się oddaje.

Przyłączenie biskupstwa bazylejskiego, miasta i terytoryum Bienne do kantonu berneńskiego.

76. Biskupstwo Bazylejskie, oraz, miasto i terytoryum Bienne, będą przyłączone do Związku Szwajcarskiego, i będą częśc \acute{i} ą kantonu berneńskiego.

Wwymuj \acute{a} się atoli od tego ostatniego postanowienia okr \acute{e} gi następujące:

1. Okr \acute{e} g około trzech mil francuzkich (lieues) kwadratowych powierzchni mający, zawierający, w sobie gminy Altschweiler, Schoenbach, Oberweiler, Terweiler, Ettingen, Fürstenstein, Plotten, Pfaffingen, Aesch, Bruck, Reinach, Arlesheim, przyłączony będzie do kantonu berneńskiego

2. Mał \acute{a} wklęsłość, niedaleko wsi neyszatelckiej położona, Liguieres zwan \acute{a} , która dziś, co do sądownictwa cywilnego, nale \acute{z} y do kantonu Neyszatelckiego, a co do sądownictwa kryminalnego, do biskupstwa bazylejskiego, w zupełney udzielnosci należeć będzie do xięztwa neyszatelckiego.

Prawa mieszkańcow w krajach przyłączonych do kantonu berneńskiego.

77. Mieszkańcy biskupstwa bazylejskiego, i mieszkańcy Bienn \acute{e} scy, przyłączeni do kantonow berneńskiego i bazylejskiego, używać będą, we wszystkich wzgl \acute{e} dach, bez różnicy religii, (która zachowuje się, jak jest, w stanie terazniejszym) tych samych praw politycznych i cywilnych, jakich używaj \acute{a} i używać będą mieszkańcy dawnych części przereczonych kantonow. A nast \acute{e} pnie, ubiegać się będą z nimi o miejsca reprezentantow i inne urz \acute{e} d \acute{y} , stosownie do konstytucyy kantonowych. Dla miasta Bienne i wsi podlegających jego władzy, zachowuj \acute{a} się przywileje municypalne, zgadzające się z konstytucy \acute{a} i urz \acute{a} dzeniami jeneralnemi kantonu berneńskiego.

Przedsz \acute{a} dóbr narodowych zostanie utrzymana; a dochody feudalne i dziesięciny nie mog \acute{a} być przywracane.

Akta tyczące się zjednoczenia, ułożone będą zgodnie z zasadami powyżey wypisanemi, przez komisję, złożon \acute{e} z równ \acute{e} y liczby deputowanych, od każd \acute{e} y ze stron należących. Deputowani biskupstwa bazylejskiego wybrani będą przez kanton główny (canton directeur) z pomiędzy n \acute{a} wznakomitszych obywateli kraju. Rzeczone akta będą zaręcone przez Związek Szwajcarski. Wszystkie punkta, na których strony zgodzić się nie będą mogły, rozstrzygnię s \acute{e} dzia, od s \acute{e} ymu mianowany.

Dobra Razuns.

78. Ponieważ ustąpienie dobr Razuns, wkl \acute{e} sle

zachodzących do kantonu Gryzonnów, przez artykuł 301 traktatu wiedeńskiego, d. 14 października 1809 roku, uczynioné, zostało podniesioné, a N. Cesarz Jmć Austryacki, do wszystkich praw, do rzeczonyé posiadłości przywiązanych, jest przywrócony; przeto J. C. M. potwierdza postanowienie, względem tych posiadłości, w oświadczeniu d. 20 marca 1815 roku, przez siebie, na rzecz kantonu Gryzonnów, uczynioné.

Urządzenia między Francją i Genewą.

79. Dla zapewnienia związków handlowych i wojennych Genewy, z kantonem *Watlandzki* i dalszemi krajami *szwajcarskimi*, tudzież, dla dopełnienia w tej mierze artykułu 4go traktatu paryzkiego, pod dnem 30 maja 1814, K. J. Chrześcijański, zgadza się na wyprowadzenie linii celnéy, w taki sposób, żeby droga, prowadząca z *Genewy* przez *Versoy* do *Szwajcaryi*, była w każdym czasie wolną, i żeby ani poczty, ani podróżni, ani przewóz towarów, nie były na niej którné, przez żadne przezieranie celników, i żadnym opłatom nie podlegały. Również ma się rozumieć, że przechód szwajcarski żaden tam nie może doświadczać przeszkody.

W urządzeniach dodatkowych, w téj rzeczy uczynić się mających, zapewni się, w sposób najprzyzwoitszy dla *Genewczyków*, wykonanie traktatów, dotyczących się wolnéy dla nich komunikacyi między miastem *Genewą* i jurysdykcyą *Poney* N. K. J. Chrześcijański, zgadza się między inném i na to, żeby żandarmerya i milicya genewskie mogły przechodzić wielką drogą *Meyrin*, z rzeczonyé jurysdykcyi do miasta *Genewy*, i nawzajem, uwiadomiwszy pierwey o tém najbliższe stanowisko wojenne żandarmeryi francuzkiéy.

Ustąpienia Króla sardyńskiego dla kantonu genewskiego.

80. N. K. J. *Sardyński* ustępuje część *Sabaudyi* położoną między rzekami *Arve*, *Rodanem*, granicami części *Sabaudyi* dla *Francyi* ustąpionéy, a górą *Salève* aż do *Veiry inclusivé*, także część objętą między wielką drogą, *simplońską* uziwaną, jeziorém *genewskiem* i terazoiszém terytoryum kantonu *genewskiego*, od *Vénézae* aż do punktów, w którym rzeka *Hermance* rzeczoną drogę przechodzi, ztamtąd zaś, idąc daley korytém téy rzeki aż do jej uścia do jeziora *genewskiego*, na wschód od jej uścia do jeziora *genewskiego*, posiadaną zaś *Hermance* (cała droga *simplońska* posiadana zawsze będzie przez K. J. *Sardyńskiego*), dla przyłączenia tych krajów do kantonu *genewskiego*, z zastrzeżeniem wolności dokładniejszego oznaczenia granic, przez kommissarzów obustronnych, naybardziej w tém, co się tyczy ich oznaczenia powyżej *Veiry* i na górze *Salève*; rzeka się też J. K. M. za siebie i swoich następców, na wieczne czasy, bez wyjątku i odwołania się, wszystkich praw udzielonego panowania i innych, jakie mogą do niego należeć w miejscach i terytoryach, w ninieyszém oznaczeniu objętych.

N. K. J. *Sardyński* między inném zgadza się i na to, żeby komunikacya, między kantonem *genewskim* i *Walezją*, drogą *simplońską*, w taki sposób urządzoną była, na jaki zgodziła się *Francya* między *Genewą* i kantonem *Watlandzkim* (*Vaud*), przez drogę z *Versoy*. Będzie też tą drogą wolną komunikacya dla wojsk *genewskich* między terytoryum *genewskim* a jurysdykcyą *Jussy*; zapewniają się też ułatwienia, jakie byłyby potrzebne w zdarzeniu przejazdu jeziorém na drogę, zwaną *simplońską*.

Z drugiey strony, będzie zapewniony wyjątek od wszelkich opłat przechodowych, od wszelkich towarów, i żywności, które, pochodząc z państw K. J. *Sardyńskiego* i wolnego portu *genewskiego* przechodziłyby rzeczoną drogą *simplońską*, w całym jej ciągu przez *Walezję* i stan *Genewy*. Wyjątek ten ściągając się będzie tylko do przechodu, a nie rozciągając się zgoda do opłat, ustanowionych na utrzymanie pomienionéy drogi, ani do towarów i żywności, przeznaczonych na sprzedanie lub konsumpcyą wewnątrz. Toż samo zastrzeżenie ściągają się do komunikacyi zapewnionéy *Szwajcarom* z *Walezją* i kantonem *genewskim*; rzady względnie przedsięwziętą w tej mierze za sobą zgodą, środki jakie

za potrzebne uznają, bądź względem cła, bądź w celu przeszkodzenia kontrabandy, każdy na swoim terytoryum

Wynagrodzenia, mające się uczynić między dawnemi a nowemi kantonami.

81. Dla uczynienia wzajemnego wynagrodzenia, kantony *Argowii*, *Watlandzki*, *Tessinski* i *Sengalski*, złożą dla dawnych kantonów *Schwitz*, *Unterwald*, *Uri*, *Glaris*, *Zug*, i *Appenzel* (*Rhode wewnętrznuy*) sumę, która użytą zostanie na instrukcyą publiczną i nakłady administracyi powszechnéy, ale szczególne na pierwszy cel w rzeczonych kantonach.

Ilość, sposób płacenia, i rozdział tego wynagrodzenia pieniężnego, oznaczają się, jak następuje:

Kantony *Argowii*, *Watlandzki* i *Saint Gall* złożą dla kantonów *Schwitz*, *Unterwald*, *Uri*, *Zug*, *Glaris* i *Appenzel* (*Rhode wewnętrznuy*) kapitał 500,000 liwrow szwajcarskich.

Każdy z pierwszych płacić będzie procent od swojej ilości, 5 od sta na rok, albo zapłaci kapitał w gotowiznie, lub dobrach, podług swojego wyboru.

Rozdział, bądź do wypłacenia, bądź na dochód z tych funduszów, uczyni się proporcjonalnie w miarę składki, ustanowionéy na opędzenie wydatków związkowych.

Kanton *Tessinski* zapłaci corok dla kantonu *Uri* połowę dochodu z opłat przechodowych w dolinie *Levantine*.

Postanowienia względem kapitałów ulokowanych w Anglii.

82. Dla zakończenia sporów, które się wzniosły względem kapitałów w *Anglii* umieszczonych, przez kantony *Zurychski* i *Berneński*, stanowi się:

1. Kantony *Berneński* i *Zurychski* zatrzymają własność kapitału, taką, jaką była w roku 1803, epoce rozwiązania rządu szwajcarskiego, i pobierać będą, od dnia 1 czerwca 1815, przypadające procenta

2. Procenta przypadające i w jedno policzone od roku 1798, do roku 1814, i tenże 1814 rok zajmując, przyłączone zostaną do kapitału, który zostanie długiem narodowym, pod imieniem długu szwajcarskiego.

3. Przewyżka nad dług szwajcarski zostanie ciężarem innych kantonów, od którego kantony *berneński* i *zurychski* uwalnią się przez powyższe postanowienia. Kwota cząstkowa każdego kantonu, na które spada ciężar tej przewyżki, będzie obliczoną i złożoną w proporcyi ustanowionéy na składkę, przeznaczoną na opędzenie wydatków związkowych; kraje wcielone do *Szwajcar* od roku 1813, nie mogą ulegać ciężarom z przyczyny dawnego długu szwajcarskiego.

Jeżeliby się zdarzyło, że po opłaceniu rzeczonyego długu, znalazła się jaka pozostałość, ta rozdzieli się między kantony *berneński* i *zurychski*, w proporcya do ich kapitałów.

Też same zasady służyć mają i względem innych długów, których tytuły złożone są pod strażą prezesa seymu.

Wynagrodzenia dla właścicieli Laudow.

83. Dla pogodzenia sporów, wynikłych z przyczyny *Laudow*, zniesionych bez wynagrodzenia, zapłacone będzie wynagrodzenie, dla prywatnych właścicieli *Laudow*. A dla uniknienia wszelkiego nadal nieporozumienia w tej mierze między kantonami *berneńskim* i *watlandzkim*, ostatni z nich zapłaci rządowi *berneńskiemu* sumę 300,000 liwrow szwajcarskich, która rozdzieloną zostanie na dochodzących *Berneńczyków*, właścicieli *Laudow*. Opłaty takowe czynione będą w piątej części na rok, zaczynając od 1 stycznia 1815.

Potwierdzenie urzędzeń dotyczących się Szwajcar.

84. Oświadczenie, w dniu 20 marca, przez mocarstwa, które podpisały traktat paryzki, do seymu związku szwajcarskiego przesłane, a przez ten seym przyjęte, przez akt przystąpienia pod 28 maja, w całym potwierdza się brzmieniu, ustanowione zaś prawidła i urzędzenia w przereczoném oświadczeniu, bez odmiany są utrzymane. (*Ciąg dalszy w następnych numerach*)

OGŁOSZENIA

1. N. 8 440. Od Kommissyi Wileńskiego Pro-
wiantyjskiego Depo czyni się ogłoszenie, iż do
różnych magazynow gubernii Wileńskiej po-
trzebne jest dostarczenie prowiantu mąki 8,690
czetwerti, krup 852 czetwerti, zatem chcący
podjąć się takowego dostarczenia, mają przy-
bywać na licytacye, na terminy w dniach na-
stępującego miesiąca oktobra, 1szy, 2go; 2gi,
6go; a 3ci, 9go, z dostatecznymi ewikcyami do
Wileńskiej Skarbowey Izby. Dnia 26 septembra
1815 roku. 8mej klasy Bohomolcow.

1. Sąd Taxatorsko Exdywizorski massy po
Hylzenowskiej i Platerowskiej — W skutek
Ukazu Sądu Głogo Witebskiego z Departamen-
tu, niemniej powodem wzajemnego zgodzenia
się z żądania stron obecnych zawiadania wszyst-
kich Kredytow i Publicznosc: iż na przedaż
przez licytacyą w mieście Wilnie Pałacu ofi-
cyn murowanych, toż budowlow i placow, ja-
koteż w mieście Połocku placow po Hylze-
nowskich, trzy termina, to jest dzień 18, 21
i 25 mca 8bra naznaczył, dopełnienie oney
Urzędnikom emedio sui Delegowanym pod obe-
cnością Debitorow i Kredytow, lub ich Ple-
nipotentow za Skommunikowaniem się ze zwierz-
chnością miejscową, przyporuczył; i ażeby wię-
cey dającym w gotowiznie, częściami lub w ca-
łości wyprzedali, i formalne tranzakcyę na one
powydawali, polecił. Oczem wszystkich in-
teressowanych zawiadamiając, równym sposo-
bem ażeby strony do exdywizyi należące, ze
wszelkim usposobieniem się do oczywistej roz-
prawy i dla oddania całkowitej rzeczy do na-
mowy, składając papiery do Kancelaryi Ex-
dywizorskiej, na dzień 8 gbra roku terazniey-
szego, jako w terminie zebrania się kompletu
naznaczonym, do miasta Krasławia Sądowego
Ptu Dyneburgskiego Gubernii Witebskiej sub
amissione rei stawali, poostatni raz ostrze-
ga. — Jan Swołyński Prezydujący Exdywizor.
Sywon Pakoż Sędzia Ziem. Połoc Exdywizor.
Joachim Bohdanowicz Sędzia Ziem. Ptu Lepel.
Exdywizor. Ignacy Czyż Sędzia Ziem. Oszm.
Exdywizor. Konstanty Masłowski Pisarz Ziem.
Zawiley. Exdywizor. O zgodności z Prot. ku-
łem świadczę. Jerzy Cielica Exd. Rgent.

1. Znaydnąć, ja niżej podpisany, w Nr. 47 doda-
tku Kuryera Lit: ostrzeżenie JW Jana Chryzostoma
Pilsudskiego Marszałka b. Pttu Tels: Kawalera Or-
der. aby mający pretensyą do wybytych Dóbr przez
Sukcesorow zeszedł z tego świata JW Elżbiety
z Gąseckich Szwykowskiej Skarbn: Pttu Wilkomier;
zawidowini w Kancellaryi Ziem: Wileń: przed dn
29 7bra 1815 roku uczynili będąc tedy ja niżej pod-
pisany Aktem całej schedy Maryanny z Stanisławow
Gąseckich Stoin. Zakroczyn: Pacenkowey siostry ze-
szedł Szwykowskie — Gdy z działu przez Sukces-
sorow teyże Szwykowskiej nastalego w najmniey
części nic nie wziętem, a zاتم, że o schedę mnie
przypadającą koleją zwyczajną dopomnę się i już
w tym celu oświadczenie do Akt Ziem: Wileń. teraz:
1815 roku 7bra 28 d. zapisałem każdego interess wa-
nego ostrzegam — również JW Pilsudskiego mające-
go jeszcze restancę zawyprzedane Dobra Czebiszki
z Folwarkami, sumę uprzędzam — a także i nabywocę
Kamienicy w mieście Wilnie pod Nr. 326 na ulicy
zmudzkiej położoney Hirsę Dawidowicza straszni-
skiego z wiad. miam — Datt 1815 7bra 29 Dnia. Ta-
deusz Klimens Porucz.

1. N. 8 440. Od Kommissyi Wileńskiego Pro-
wiantyjskiego Depo czyni się ogłoszenie, iż do
różnych magazynow gubernii Wileńskiej po-
trzebne jest dostarczenie prowiantu mąki 8,690
czetwerti, krup 852 czetwerti, zatem chcący
podjąć się takowego dostarczenia, mają przy-
bywać na licytacye, na terminy w dniach na-
stępującego miesiąca oktobra, 1szy, 2go; 2gi,
6go; a 3ci, 9go, z dostatecznymi ewikcyami do
Wileńskiej Skarbowey Izby. Dnia 26 septembra
1815 roku. 8mej klasy Bohomolcow.

kowi Listowskiemu z zapisanym na nimże prze-
lewem. Następnie JW. Listowski tenże sam
skrypt oddał JW. Sztackiemu Sowietnikowi Ma-
chwitzowi, u którego, gdy później zaginął
(o czem przez JW. Machwiza zostało wyda-
ne świadectwo) a J. O. X. Giedroyć
pieniądze mnie należne opłacił, kontentuiąc się
tylko wydaną odemnie kwietacyą: przeto czu-
ię się bydź obowiązany upraszać każdego ko-
muby ten Dokument znaleść przyszło, aby o-
ny raczył, oddać, albo mnie, alboteż samemu
Xiążęciu Jegomości, gdyż on jako optacony ni-
komu i do niczego posługiwać nie może.

Podpisano Filip Nikiforow Nadwor. Sow.

1. W Domu JW. Podczaszego Kosakowskie-
go, na Bernardyńskim zaułku pod N. 149, prze-
dają się dwie karety, kareta Baszarda, kocz-
drążki, bryka, sześć koni i fortepiano, zapy-
tać się w tymże domu u Pana Berga, będą się
później przedawać meble tak mohoniowe jako
też i z prostego drzewa, oraz niektóre sprzę-
ty i naczynia kuchenne i stajenne.

1. JP. Tadeusz Teodor Wołyński Kom. Ptu
Wiln. Haniewa folwarku alias Kamiennego Ło-
ga Olechnowskiego przedawać niemoże, bo nie
jest Dziedzicem tylko Extenuatorem i to już wy-
trzymał. Jan Wolicki.

2. Wawrzyniec Klimowicz Prezydent Grodzki Po-
wiatu Wilkomirskiego, Kozakowski Prezydent Grodzki
Kowieński, Felicjan Gadon Pisarz Ziem. Powie-
tu Telszewskiego z Gubernii Wileńskiej, Michał Ro-
dziewicz Sędzia Ziem. Powiatu Wileyskiego, Feliks
Woydziewicz Podśudek Ziem. Powiatu Stuckiego, Ignacy
Chomiński Pisarz Ziem. Powiatu Wileyskiego
z Gubernii M.ńkiej Urzędnicy.

Oznajmujemy tym Urzędowym obwieszczeniem
listem, iż w skutek Dekretu remissyjnego Sądu Głogo
Lit. 2go Départementu w roku 1812 marca 23 dnia
zapadłego ogólnego majątku tak ruchomego jakoteż
nieruchomego, po zesłym z tego świata Janusza Hra-
bi Tyszkiewiczzu Junerale b. W. Polch i kawalera po-
zostalego taxę i exdywizyą na satysfakcyą wierzy-
cieli, onego determinującego po uprzedzeniu pier-
wiastkowych przez Dekret w roku 1814 maja 5 dnia
w Sądze Exdywizorskim zapadły dyllacyow, że od
daty niniejszego obwieszczenia za niedziel cztery
dla załatwienia akcessoryjnych wyroków i przysta-
pienia do oczywistej rozprawy, My Urzędnicy Gu-
bernii Wileńskiej wszyscy trzy, a z Gubernii M.ń-
skiej dwóch do dóbr Głównych Strzednika w Xię-
ztwie Zmudzkiem Ptu Rosień położonych zjedziemy
w jakowym czasie, ażeby wszystkie strony do tego
interessu w pływ mające z wszelką gotowością uspo-
sobione były najmocniej zastrzegamy.

Roku 1815 mca 7bra 15 dnia Woźny niżej wy-
rażony świadczę, iż tę kopia obwieszczenia z autenty-
kiem zgodną, od WW Urzędników na Sąd Taxa-
torsko Exdywizorski w dobrach Strzednika w Ptle
Rosień. l.żących, przeznaczonych JW. Eleonory z Hra-
biow Tyszkiewiczów Gielgudowey Marszałkowej na-
dworney, w Xięztwie Lit. Zastawny possessorce tych-
że dóbr Strzednika w majątności Strzednika podałem od-
daty dzisiejszey Urzędnicy na wzmieniony Sąd
w komplecie pięciu za niedziel cztery przybędą o-
zaymitem i opowiedziałem.

Roku 1815 7bra 16 dnia przed aktami Ziem-
skimi Rosień. stawając obecnie Woźny tę relacyą
obwieszczenia zeznał. Przyjolem Jan Gimbut Rejent
Ziem. Ptu Rosień.

1. U Redaktora gazety tuteyszey, mieszka-
jącego w domu W. Rejenta Doroszki, złożo-
ne są dla oddania szukającemu, w małej bar-
dzo liczbie pieniądze, w bliskości miasta zgu-
bione. Poszukający, jeżeli, wymieni miejsce,
ilość i czas w którym mógł zgubić; gatunek
monet; i opisze worek lub sakiewkę, w którym
się one znaydowały; a wtedy je odbierze.

3 W Kuryerze Litewskim wyszłym w roku teraźniejszym pod Numerami 39, 40 i 41 na u czynioną trzykrotną Awizacją przez W. Alexandra Erdmiana Sędzica Ziemi Starodub: na wymyślone mylnie pretensurstwo do kamienicy niżej oświadczenie czyniących, chcąc dać dostateczne wyjaśnienie; wielebny się mieysca w Kuryerze zajęło, a to jak czytelnikom znudzenia tak W. Alexandrowi Erdmanowi zapewno nieukontentowanie przynieścby mogło: Jakoto cytując. *Naprzód:* Słowa testamentu jego Ojca w Bogu zesłego Tadeusza Erdmana Sędziego Ziemi Starodubow. w roku 1810 gbra to formalnie sporządzonego w którym „Syna swego jedynaka Alexandra Erdmana od majątku swego oddała a ony jego dzieciom a swojemu wnukom zapisuje „*Powtóre:* Tegoż roku decembra 15 własnoręczne oświadczenie Tadeusza Erdmana, na syna swego Alexandra „opokrzywdzenie siebie przez syna w zgrzybiałym wieku „*Potrzącie:* 1814 nowem: 28 dnia w Sądzie Głównym Wileńskim wtórym departamencie zanesione przez W. Białobłodzkiego Adwokata Sądu Głównego Wileń: Jako Opiekuna wnuczek Tadeusza Erdmana, przy zrzeczeniu się z opieki oświadczenie „na fortel jakim wydobyty został z pod lokacyi będącej u W. Białobłodzkiego testament Tadeusza Erdmana „*Poczwarte:* 1814 decem: 3; Sądownie w Grodzie Wileń: zanesiony manifest Franciszki Erdmanowej Sędziny Ziemi Starodub. na syna swego Alexandra Erdmana „Omisternie wydobyć z pod jey klucza rewersu W. Białobłodzkiego jey danego na przyjęcie w lokacyi testamentu powyższego; o odebranie tegoż testamentu i o zatracenie jego „*Popiąte:* 1815 julii 10 w Sądzie Ziemi Wileń: przez opiekę Sądownie zanesione oświadczenie i tamże rozpoczęty proces z Alexandrem Erdmanem „O różne frymarki niewolnie czynione co do summy niżej oświadczenia 3000 rub: Sreb: będącej należney małoletney Izabelli Erdmanównie „i dalsze tranzakcyi tym podobne materye obeymujące z których wyswieciłoby się jak mylnie W. Alexander Erdman zastosował pretensyą do kamienicy przez Ojca wyprzedanej niżej czyniący oświadczenie tak i restuujące summy za ona pozostały, że tenże W. Alexander Erdman nie jest dotąd żadnym aktorem jako cudzey własności, krótkie nawet ponizez oświadczenie objaśni

Excerpt Oświadczenia z Protokolu Potocznego Ziemińskiego Pttu Wileń: w dacie ponizez wyrażoney u czynionego, i teyże daty pod Pieczęcią Urzędową Ziemińką tegoż Pttu Wileń: jest wydan.

Roku tysiąc osmset piętnastego — miesiąca Julii trzydziestego pierwszego dnia. Przed Aktami Ziemińskimi Pttu Wileń: stawiając osobiście W. JPana Ignacy Byczkowski Starosta Jankuński Oświadczenie wpisać podał w następnym wyrazach: Oświadczenie wspólnie z Manifestem Imieniem W. Ignacego i Teresy Byczkowskich Star. Jankuń: czyni się na W. JPana Alexandra Erdmana Sędzica Ziemi Star: w następnym oświadczeniu: zeszyły Tadeusz Erdman Sędzica Ziemiński Star: czyniąc pod Rokiem tysiąc osmset dziesiątym gbra dziesiątego dnia testamentową dyspozycyą wyraził pobudkę dla czego Synowi swemu Alexandrowi Erdmanowi schedę tylko Exdywizorską w domie Minkiewiczowskim przeznaczył, a od dalszego całkowitego majątku oddał — przeznaczając go dla dwójga wnuczek Izabelli i Franciszki Erdmanowien, wyznaczając dla nich Opiekunów, te pobudki powtórzyl przez urządzenie podawaną, własną ręką napisaną do Wileńskiej Policji i zanesioną na Sygnaturę Roku 1810 Decembra 15 skargę. i że te wyznaczenie Ojca na Syna, zgodne jest z przekonaniem Matki, to utwierdza teyże Matki proces w Ru: tysiąc osmset czternastym Xbra 30 w Grodzie Wileńskim na tegoż syna uczyniony — Zeszyły Sędzica Erdman przez wczesną dyspozycyą zabezpieczywszy doleg. wnuczek swojch względnie postępkom swego syna a ich Ojca, wyprzedal dom swój Dellrowowi w dziedziczny w mieście Wilnie na zaułku Bernardyńskim pod Nr: sto czterdziestym siódmym położony — przez dokument interczyjiny tysiąc osmset dwunastego februarya dwudziestego szóstego datowany — nazajutrz w Ziemstwie Wileń: przyznany — biorąc część summy do rąk swoich a na restancyą to jest na sumę rubli sr. trzy tysiące przyimując z terminem trzyletnim Obiig — a w tymże roku apryla dwudziestego szóstego dnia — Dni życia zakończył — Po śmierci którego dyspozycyą Testamentową dwoma laty pierwicy czynioną, wzięła swoją eksekucyą, jak to dowodzi tysiąc osmset dwunastego apryla dwudziestego dziewiątego czynioną a tysiąc osmset piętnastego junii osmego w Ziemstwie Wileń: Aktykowaną opieki jawentacyą — Skutkiem czego Dellrowie

obowiązani zostali za zleceniem opieki opłacać procent od summy resztuującey W. Franciszce Erdmanowej żenie zmarłego — Jako intrat dożywotnicze; a aktoorstwo Kapitału jak zostawało Testamentem na wnuczki przeniesione tak do ich i ich opiekunów dyspozycyji należało — Dellatorowie opłacając procent dla W. Erdmanowej — Opłacili go nie tylko za lata idące, lecz za cały rok następnuy — i część jeszcze na rok tysiąc osmset siedmiastuy do rąk W. Erdmanowej wnieśli — jak jey kwity poświadcziła i obrachunek — gdy tym czasem W. Alexander Erdman różne poczyniwszy kroki i frymarki — Zmusił opiekę, że ta chroniąc własności wnuczek Erdmana Sędziego o bytności Testamentu i o jego skutki w Ziemstwie Wileń: z W. Alexandrem Erdmanem i matką ustanawiając proceder — sumę u Dellrow będącą szeszttem przyparęczyła — czego unikając Alexander Erdman, gdy Dellrow o opłatę kapitału mimo opłacony aż do roku tysiąc osmset siedmiastego procent do Sądu Ziemi Trockiego powołał — a nadto o uzyskanym Dekrecie Kontumacyynym zapowiada — który bez pozwania pod nie wiadomością Dellrow otrzymał — Przeto Dellrowie szukając w tym podwójnym procederze własnego bezpieczeństwa oświadczenia, że kapitału zaliczać nie są obowiązani, gdy procenta wczesnie, aż do roku tysiąc osmset siedmiastego opłacili, że oddzielnie z Obżaltem Alexandrem Erdmanem rozprawić się nie mogą, mimo proceder Opiekunów w losie wnuczek zmarłego Erdmana ustanowiony, że póki Obżalny Erdman nie dowiedzie w Ziemi Wileń: dokąd powołany — Aktoorstwa tey summy dla siebie, potąd Dellrow niema żadnego prawa do dalszych powoływać juryzdykcyow, że Dellrowie opłaca sumę kapitału za wyexpirowaniem lat procentowych — komu Sąd z ogulney między Opiekunami a Alexandrem Erdmanem rozprawy naznaczy, i w tym celu ninieysze zanosząc oświadczenie, zyskanie podstępne Dekretu Kontumacyynego bez pozwania w niewiadomości Dellrow manifestu i takowy manifest podpisuję — w tego Oświadczenia podpis w protokule takowy. Jgnacy Byczkowski Jankuński Starosta. Correctum Adam Dauksza Ziemi: Pttu Wileń: Regent.

3 Niżej piszący się, od wielu lat utrzymywany w domie własnym w Wilnie na ulicy wielkiej pod Nr:em 74, handel cukierniczy; w roku 1812 zbiegiem niepomyślnych wypadków, zmuszony będąc: choć niechętnie zamknął. Lecz jako nie myślał na zawsze zaprzestać tey czynności, tak na ten koniec późniety starania i pracy dokładał: iż tenże handel, w témże samym mieyscu; na nowo dopiero otworzył. Z ukontentowaniem sobie przypominając, że przed tém z wielu Powiatow i miast Obywatele, z tey Cukierni otrzymywali w najlepszey dobroci (jak sami mieć chcieli) to wszystko: co się w Cukierni nadywać powinno; i oddawali wzajemnie sprawiedliwe pochwały „życzy sobie nowych względow Obywateli, i w tém celu: o otworzeniu rzeczoney Cukierni, oraz iż w oney, jest dostateczny zapas cukrow, sokow, konfitur i trunków przez ninieysze uwiadomienie donosząc, jak nayspokorniey uprasza przybywać i przysyłać do pomienoney Cukierni, gdzie łaskawey Publiczności w każdym czasie usłuży ochoczo. Fridrych Frohland.

3. Niżej podpisany, nabywszy wiecznością Kamienicę w Mieście Wilnie, od JP. Józefa Łukienowicza, Radnego M. G. Wilna, dla zabezpieczenia swego nabycia, i wiadomości pretensorów (jeżeli jacy są) zawiadamiam wszystkich pretensorów, iżby dla oświadczenia swych należnościow do mnie nowego Dziedzica pomienioney kamienicy z dowodami jawili się; a razem ostrzegam przez ninieyszą awizacyą, że każdy dług nowo zaciągnąć się mogący, nie będzie przezemnie przyjęty i akceptowany. Dat 1815 mca 7bra dnia 10. Xawery Budkiewicz.

3. Ponieważ WJP. Wincenty Pohoski Medyk dla interessow swoich plenipotencyą do zarządzania wszelkimi interesami i domami mojemi, mnie złożył, i zupełny zdał z czynności swych rachunek; przeto, że odtąd ja sama lub przez innego Plenipotenta we wszelkich mych interesach czynić będę ze wszystkimi według wynikłych potrzeb, powszchność uwiadomiam: a iesliby kto miał jakie obligi lub karty, na długi zaciągnięone przez tegoż WJP. Pohoskiego na imie moje, takowych jawienia do mnie w domie pod N. 519 mieszkającej, w ciągu miesiąca; pod utratą summ kredytowanych upraszam. — Wilno roku 1815 7bra 21 dnia — Maryanna z Minkiewiczow Kurzątkowska Sztablekarowa Woysk Ross.

5. Ze dnia trzynastego na 14 w nocy miesiąca septembra 1815 roku w karczmie Mitkach spełniona została kradzież, rzeczy następnych. Szkatuła mosiędзем okuta z zamkiem wnętrznym w niew papiery do kompromissu służące, między JJWW Ferdynandem Hrabą Platerem Starostą, Józefem Wawrzeckim Jenerałem, Thadeuszem Puzyną Jenerałem, Józefem Szyszło Woyskim i Teodorem Ciemnołóńskim, mianowicie: Protokół Dekretowy w Mitkach ferowany akcessorynie przez JWch Thadeusza Bystrama, Franciszka Komorowskiego i Thadeusza Platara — Dokumenta na kompromis między wyżey zmienionemi osobami przyznane. Przywilej na majątek Golminiany alias Zyznople autentyczny z puszką blaszaną do maszy sukniem fioletowym z sznurami tegoż koloru jedwabnymi sam pisany na pergaminie. Puglars z papierami; Proces sądowy — Pieczętka srebrna z herbami Bystramowskim i pak papierów notat preskrypcyów Alchimiznych i recept doktorski, oprócz tych i inne. Lanszawcik olejno malowany na wółku. Tabakiera złota roboty matowej w formie kufierka w futerale czerwono oprawnym. Tabakiera srebrna podwójna we środku wyznaczona roboty perłkowej z wyrzniętymi na jednej stronie herbu Bystramów, a na drugiej cyfry TB., mająca w sobie u wierzchu jednego pojemniczka, z wymującym u środka przedziałem tak, że z podwójney można zrobić pojedynczą, obie te tabakiery w worku zamiszowym, w trzech szufladkach u spodu tey szkatuły znajdujących się było, numizmatów starych rublów i talarów sztuk dziesięć, talarów obrączk. holender. sztuk 4, szostakami starymi złotych dziesiątek, kiesieczka jedwabna z kolorów fioleto zielonego, sznurek jedwabny do zegarka. kul ołowianych od pistolecików angielskich od tychże klucz i forma od kul. Worek zamiszowy z sześciu ładunkami blaszanem nabitemi i rożeczkim z prochem poczdamskim, na spodzie w tey szkatule flaszeczek kilka z lekarstwami prócz szkatuły. Zegarek złoty repetier z powierzchnią koperką tombakową z sznurkiem jedwabnym zielonym na nim kluczyk złota koronego. Pistoleciki angielskie szrubowane z potajemnymi cynglami frak i pantaliony garniturowe z sukna koloru kafowego, czapka granetowa z galonem srebrnym okrągła grubo wyścielana bez daszku i rękawiczek zamiszowych par 2, brewerka z granatowego sukna siwemi baranami cała podbita, surdut ciemno zielony kitayko takąż podszyty z czarnym axamitnym kołnierzem. Za znalezieniem powyżey wymienioney kradzieży i za przystawieniem oney właścicielowi przyzwolną uręcza się nagrodę. Takowy registr ręką

własną podpisuje dat w Mitkach roku 1815 miesiąca septembra 16 dnia. Thadeusz Bystram b. Prezydent Zi. m. Ptu Upit.

5. Roku 1815 7bra 8 dnia uciekło trzech ludzi z majątku Wornian w Guber. i Pcie Wileń. sytt. Dziedzicznego JW. Mikołaja Abramowicza p. Półkownika woysk pol. którzy niemają skradzionych rzeczy i koni parę zabrawszy w broń przysposobiwszy się jako to strzelby pistolety i pałasze na imie pierwszy Kazimierz Gulbicki Felczer wzrostu sporego twarzy okrągłej białej, włosow ciemno błęd w surducie ciemnego szaraczku, od urodzenia ma lat 20 — Drugi Kazimierz Augustynowicz tkacz a dopiero przezwal się Woński wzrostu niskiego twarzy białej włosow swiatłych w surducie swiatłym od urodzenia lat 20 — Trzeci Stanisław Ulbicki szewc wzrostu niskiego włosow ciemnych twarzy okrągłej od urodzenia tat 19 w kapocie siermiejzney którzy udali się ku Kurlandyi na Widze. Sąd niższy Zi. m. Ptu Brasławskiego prz. joł, i zatrzymał, a za niemi goniącemu 7bra 11go wydał, któren wziowszy nie daley odwoził jak pułmili, pod pierwszy las — Ci złodzieje do brawszy się do pałaszow porabali doganiającego dziesiętnikow, a sami niektóre po zabierawszy kradzione rzeczy piechoto uciekli — Jeżeliby gdzie i w jakim Powiecie okazali się takowi złodzieje na pokorniey upraszam ich pobrać, a pobrawszy Sądowi Niższemu Zem. Ptu Wileń. odesłać dat ut supra. J. Skwierczyński mpr.

2 Niżey piszący się ostrzeżenie do wiadomości podaje następnie. Adam Plewaka syn zeszłego JW. Kazimierza Plewaki b. Prezdyt sądow Gł: Lit: i Depar: kawal: or: s. Stanisława, został Dziedzicem majątkow w Gubernij Wileń: i w Gubernij Mińskiej w Ru 1815 mscu juli 15 dnia przez plenipotenta Augustyna Rymaszewskiego Komor: Miń: Prawo na wieczność, na spólne imie WWJPP. Józefa Sędzię Graucznego Pttu Miń: Jakóba v Chorążego Borysow: Plewakom w Gubernij Miń: w Departamencie zgim hrabstwo Jużeniec z żołwarkami w Pcie Miń: sprzedał i przyznał, Józef i Jakób Plewakowie zpólnie Oblig na czereżł: 2400 Adamowi Plewace wydali, gdy Józef Plewaka w kilka dni z Adamem Plewaką o dług Oyca swojego rozliczył się z poprzedniczego Obligu na spólkę zapisany, zakwietował, aby Oblig junii 15 dnia w roku 1815 wydany, znaczenia swojego nie miał, po rękach chodzący unieczymiony został i nigdzie waloruswego mieć nie może, ostrzegam publiczność. Józef Plewaka Sędzia Graniczny Pttu Miń:

2 Ze dnia 21 na 22 terazn: mscu 7bra, w nocy, z Kafnhauzu Wolgemutow inaczey Andrysow nazywanego; utrzymującego się w Wilnie w domu Gurkleyta na wielkiej ulicy pod Nrm 188. uczyniwszy nie małą kradzież w gotowych pieńdżach, srebrze stołowym, i dalszych artykułach, chłopiec służący Jan Rynkiewicz; zbiegł nieopowiednie, którego przymioty ciała są następnie: wieku lat 18 czy 19, urody mierney, cieńki, kompleksu suchey, blondyn, wąsow i brody jescze nie mający, twarzy bladey i szczupłej, nosa zadartego, jesliby takowy zbieg był przez kogo poścignionym, upraszają wyżey pomienieni gospodarze o zatrzymanie onego, i odesłanie do nich, lub naybliższey władzy policyney; za co z przyzwolną wdzięcznością wydatek (jesliby był iaki) będzie zwrócony.